

Aziatische hoornaar

INLEIDING

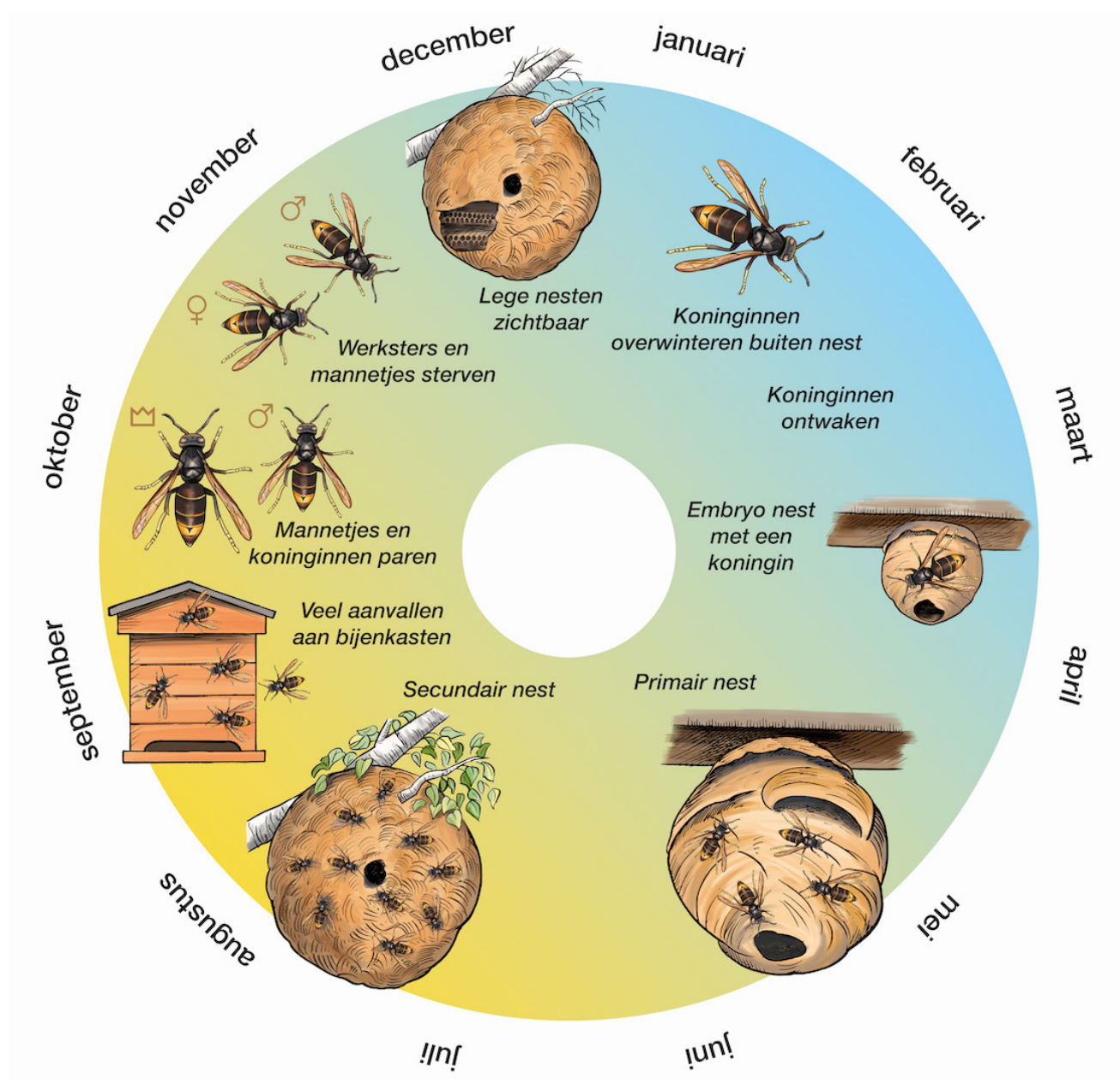
Inleiding

Beste leerkracht,

In dit pakket maken je leerlingen op een actieve, onderzoekende en creatieve manier kennis met de Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*). De Aziatische hoornaar is een actuele en groeiende bedreiging in België. Deze invasieve wespensoort vormt een bedreiging voor onze inheemse bestuivers, de biodiversiteit én de landbouw. Door leerlingen hierover te informeren en actief te betrekken, dragen ze zelf bij aan de bescherming van onze biodiversiteit en voedselvoorziening. Je hebt geen voorkennis nodig. De wetenschappelijke informatie wordt helder uitgelegd en waar nodig verwijzen we naar professionele onlinebronnen.

Dit pakket bestaat uit 7 kant-en-klare lesfiches gebaseerd op de cyclus van het insect (zie figuur 1) en mooi verdeeld over het hele schooljaar. Elke fiche bevat:

- Activiteiten met instructies en benodigdheden
- Duidelijke lesdoelen
- Voldoende achtergrondinformatie
- Verwijzingen naar handige extra bronnen

Figuur 1: Cyclus van de Aziatische hoornaar (Bron: VespaWatch)

Overzicht

FICHE	TITEL	INHOUD	PERIODE
1	Kennismaking met de Aziatische hoornaar	Wat is er aan de hand? Leerlingen maken kennis met de soort en begrijpen waarom ze een probleem vormt.	sept
2	Impact op landbouw en natuur	Waarom is dit belangrijk? Leerlingen ontdekken hoe de Aziatische hoornaar invloed heeft op bijen, natuur en landbouw.	sept-okt
3	Nestdetectie najaar: nesten herkennen en melden	Wat kunnen we doen? Leerlingen leren nesten opsporen en begrijpen het belang van tijdig melden.	okt-nov
4	Aanleg bloemenweide	Hoe helpen we de natuur? Leerlingen ervaren dat ze zelf iets positiefs kunnen doen voor bestuivers.	okt-nov
5	Bouw je eigen hoornaarval	Hoe pakken we dit aan? Leerlingen bouwen een val en leren over constructie en werking.	jan-feb
6	Monitoring en data-analyse	We zien wat er gebeurt. Leerlingen verzamelen gegevens en leren die analyseren.	maart-april
7	Communicatie en reflectie: toon je impact!	Delen wat we leerden. Leerlingen presenteren hun werk en denken na over hun leerproces.	mei-juni

Veiligheidsfiche – Aziatische hoornaar

voor scholen en leerlingen

DO'S

- **Observeren en noteren:** meld waarnemingen via [Waarnemingen.be](https://www.waarnemingen.be).
- **Leren herkennen:** focus op biologie, ecologie en biodiversiteit.
- **EHBO kennen:** leerkrachten weten wat te doen bij een steek.
- **Ouders informeren:** afspraken maken bij gekende allergieën (bv. afstand houden, adrenalinepen).
- **Rustig blijven:** geen bruuske bewegingen maken. Hoornaars vallen enkel aan als ze zich bedreigd voelen.
- Betrek de **preventieadviseur** van je school: zijn er bijkomende maatregelen te nemen, vul deze aan bij deze fiche.
- Bijkomende maatregelen die de preventieadviseur aanreikt: ...

DON'TS

- Leerlingen raken hoornaars of hoornaarsvallen nooit aan.
- Nesten niet benaderen of verwijderen.
- Enkel volwassenen plaatsen en ledigen vallen. Vallen dienen dus buiten bereik van kinderen worden geplaatst.
- Bijkomende maatregelen die de preventieadviseur aanreikt: ...

Wat te doen bij een steek?

- **Antigifcentrum:** 070 245 245 - <https://www.antigifcentrum.be/>
- Blijf kalm, ga weg van nest of val.
- Angel verwijderen (met vingernagel wegwrijven – nooit knippen of pincet gebruiken).
- Koel steekplaats met ijs, koud kompres of koud water.
- Observeer het betrokken kind.
- Bij grote zwelling: raadpleeg een arts.
- Bij ernstige allergische reactie (huiduitslag, hevige jeuk, zwelling van het gelaat, duizeligheid, bleekheid, ademhalingsproblemen en het gevoel te stikken). Laat het slachtoffer neerliggen, de benen iets hoger dan de rest van het lichaam en bel **112**.
- Ouders van betrokken kind informeren.

Verantwoordelijkheid

- School zorgt voor duidelijke instructies en toezicht.
- Ouders worden vooraf geïnformeerd.
- Preventieadviseur voert een risicoanalyse uit en bepaalt extra maatregelen.
- GoodPlanet en Rotary zijn niet aansprakelijk voor steken of ongevallen bij gebruik van vallen.

Tip: Hang deze fiche zichtbaar in klaslokalen en bij EHBO-posten.